

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

Bài thứ 61

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đã kết thúc chánh văn 2, đã chia sẻ khai thị của Hòa thượng Tịnh Không: Vì sao phải học lễ kính.

Hôm nay, chúng ta bắt đọc học

Chánh văn 3.

(Bây giờ các bạn sẽ cũng tôi đọc chánh văn 3 một lần).

“Đông phải ẩm, hạ phải mát;
Sáng phải thăm, tối phải viếng.
Đi phải thưa, về phải trình;
Thường ôn định, chớ danh lợi, mà đôi nghề”

Âm hán văn

“Đông tắc ôn, hạ tắc thanh;
Thần tắc tĩnh, hôn tắc định,
Xuất tất cáo, phản tất diện;
Cư hữu thường, nghiệp vô biến.”

Chúng ta bắt đầu chánh văn]

3-1. “Đông tắc ôn, hạ tắc thanh” (Đông phải ẩm, hạ phải mát)

[Chánh văn này có 2 nội dung:

1. Phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ

2. Phải quan tâm cha mẹ những phương diện nào?

Chúng ta bắt đầu nghe TS Thái giảng]

Chữ “Hạ tắc thanh” có nghĩa là “Hạ phải mát”. Đây là một chữ cổ; “Xuất tất cáo, phản tất diện” tức là “Đi phải thưa, về phải trình”. Chữ này là đọc âm, là âm từ cổ xưa truyền lại. *[Chúng ta biết đại khái vậy thôi]*. Hiện nay thông thường khẩu ngữ của chúng ta đều đọc là “Cáo”.

Đây là có một câu chuyện. Vào thời Đông Hán, có một đứa trẻ chín tuổi, tên là Hoàng Hương. Vì mẹ mất sớm, nên nó và cha, hai người nương tựa vào nhau mà sống.

[Đây “Đông phải ấm, hạ phải mát” mà.]

Sức khỏe cha không tốt nên vào mùa đông sợ cha lạnh, nó thường vào nằm vào trong mền, ủ cho mền ấm lên, sau đó mới mời cha lên ngủ. Mùa hạ thời tiết quá nóng, nó lấy quạt, quạt cho giường mát. Sau đó mới mời cha lên giường để ngủ.

[Đây! “Đông phải ấm hạ phải mát”. Ý thứ nhất là:]

1. Phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ

[Không chúng ta học Hoàng Hương chúng ta bảo “ờ”, “đông phải ấm hạ phải mát”. Thế là lúc cha mẹ chuẩn bị đi ngủ chúng ta bật toẹt một cái điều hòa lên. Thế xong rồi chúng ta mặc kệ, thế là tối cha mẹ rét run cầm cập lên. Không được.

Chúng ta sẽ xem nhé, quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ.]

Từ đây chúng ta có thể thấy được, Hoàng Hương lúc nào cũng quan sát nhu cầu của ba mẹ.

Về hình thức có thể thay đổi, nhưng mà bản chất thì không thay đổi

Phải chăng Hoàng Hương chỉ làm đông ảm hạ mát? Khi nó có trái tim lúc nào cũng biết quan tâm cha mẹ, thì tin rằng tất cả sinh hoạt trong cuộc sống của cha mẹ nó đều tận tâm tận lực để làm.

Thấy đứa trẻ chín tuổi có thể tận được phần hiểu tâm này, nên quan địa phương nơi Hoàng Hương ở đây, nhìn thấy rất cảm động. Khi Hoàng Hương đến tuổi làm quan, quan viên địa phương liền cử Hoàng Hương làm “Hiếu Liêm”, về sau ông làm quan đến Thượng thư.

[Lúc trước chỉ làm đến quan Hiếu Liêm, đây là gì ạ? “Trung thân xuất thân từ hiếu tử”. Cho nên cái vị quan địa phương này có con mắt. Vì người ngày xưa họ đều được học Nho giáo, thấy Hoàng Hương đối với cha có hiếu như thế, thì cử Hoàng Hương làm quan Hiếu Liêm. Về sau thì ông làm đến quan Thượng thư.]

Cho nên đích thực người có lòng hiếu thảo, họ cũng có thể tận trung với quốc gia, trung với nhân dân. Có câu **“Trung thân xuất ư hiếu tử chi môn”** có nghĩa là *“Cầu bề tôi trung thì tại cửa con hiếu”*. Thật sự không sai. Vì tấm lòng của người con hiếu, nhất định có thể thúc đẩy mở rộng ra. Nên có thể thương yêu cha mẹ của mọi người, con cái của tất cả mọi người.

[Mạnh Tử có câu gì ạ? “Thân thân nhi nhân dân, nhân dân nhi ái vật”. Có nghĩa là trước tiên, là cha mẹ mình đã. Sau đấy mở rộng ra bá tánh, “Thân thân nhi nhân dân”, Nhân dân nhi ái vật”. Tức là, từ bá tánh bắt mở rộng ra tất cả chúng sinh muôn loài.]

Ghi chú “Hiếu Liêm” là một cái chức quan nắm quyền cai trị ở cấp bậc trung bình của chính quyền địa phương. Chức Hiếu Liêm là sản phẩm của nền hành chính Hán Triều. Đời Hán Vũ Đế đặt ra lệ bắt các trưởng quan địa phương mỗi năm phải chọn và đề cử một người thanh liêm, hay một người con hiếu ra để chấp chính.

Xin nhắc lại nhé. Căn bản làm người là gì ạ? là “Hiếu”. Căn bản làm việc là gì ạ? là “Liêm”. Thái độ làm người là gì ạ? “Nhân, lễ, nghĩa, trí, tín,”. Thái độ làm việc là gì ạ? “Thành thật, khiêm hạ, có trách nhiệm, Nhẫn nại”. Bạn có đủ bốn cái đức tính, thì đảm bảo ở đâu cũng nhận bạn vào làm việc.

Thế cho nên căn bản làm người là hiếu, căn bản làm việc là liêm. Nên mới thường hay có hai chữ gọi là hiếu liêm vậy, đó.

Tiến sỹ Thái giảng tiếp:]

Lúc đó nhà vua tán thán Hoàng Hương nói rằng: “Giang hạ Hoàng Hương, cử thế vô song” nghĩa là: Thế gian này không có người thứ hai. Câu chuyện về Hoàng Hương lưu truyền đến thiên cổ.

[Bây giờ bạn muốn làm đến quan Thượng Thư thì bạn bắt đầu phải từ “Quạt nóng ấp lạnh” này, sau đấy mở rộng tất cả các nhu cầu của cha mẹ bạn đều phải quan tâm.]

Nhà vua làm như vậy, đối với nhân dân có ảnh hưởng chẳng? Tin rằng ông có thể lôi kéo nhân dân toàn quốc học theo Hoàng Hương. *[Một nhà có hiếu thì sao ạ? Cả nước có hiếu]*. Vì thế từng lời nói hành động của người lãnh đạo, đều lôi kéo theo nếp sống của cả quốc gia.

Cũng như chúng ta làm phụ huynh, làm thầy cô giáo, những gì chúng ta cường điệu, những gì chúng ta yêu thích, cũng sẽ đồng thời ảnh hưởng đến con cái và học sinh của mình. Khi cha mẹ coi trọng đức hạnh, thì con cái cũng coi trọng đức hạnh. Khi thầy cô giáo xem trọng đức hạnh, thì con em cũng học theo như thế.

[Còn khi cha mẹ coi trọng gọi là gì ạ, học vị, thì con cái nó chỉ có điểm số. Thế cho nên mới nói là, nếu như mà, bạn bố mẹ Thầy cô coi trọng đức hạnh, thì con em cũng theo như thế. Nhưng nếu như bố mẹ, thầy cô mà coi trọng chỉ có điểm số, chủ nghĩa học vị thôi, thì chúng sẽ chạy theo cái chủ nghĩa học vị như thế. Thì cuối cùng, chúng sẽ trở thành người tự tư.]

Thầy Thái đã đưa ra một cái ví dụ là: Hai bố mẹ già sinh được 5 người con, thế thì 4 người đều là đỗ đạt, nào tiến sỹ nào là thạc sỹ các thứ thì, chẳng ai ở với bố mẹ già cả. Cuối cùng thì lại là bố mẹ ở với cái người con mà đỗ đạt kém nhất.

Thế cho nên phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ nhưng mà hình thức có thể thay đổi, nhưng bản chất thì không thay đổi.

Tiến sỹ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta từ trường hợp của Hoàng Hương, không chỉ học được “Quạt nồng ấp lạnh”, mà quan trọng hơn nữa là phải lãnh hội được chủ tâm của Hoàng Hương. Chủ tâm là bản chất Hoàng Hương, “Quạt nồng ấp lạnh” là hành vi của ông, là hình thức, còn bản chất tuyệt đối không phải vì thời đại mà thay đổi, nhưng hình thức có thể sẽ thay đổi, vì tất cả phương thức sinh hoạt giữa người với người đều vì thời đại mà bất đồng.

[Khi cái tâm đã nghĩ đến cha mẹ rồi thì, không phải bảo là bây giờ không có gọi là quạt mát này nữa, không có ngủ áp chăn nữa thì thôi, điều khiển điều hòa đẩy bố mẹ muốn làm gì thì làm. Vậy là chúng ta đã thực hiện xong là đông phải ấm, hạ phải mát. Không phải thế. Mà chúng ta đây là hình thức thay đổi nhưng bản chất không thay đổi.]

Vậy tất cả các cái nhu cầu sinh hoạt của cha mẹ từ ăn uống, rồi từ mặc ấm, rồi đến thuốc men, rồi đến cái gì nữa ạ. Giường, gọi là, như chúng ta “Tứ sự cúng dường” là gì ạ? Ấm thực, rồi là y phục, thuốc men và ngọc cụ. Đó. Thì chúng ta đều phải quan tâm tất cả, đến với cha mẹ. Tớ nữa Thầy sẽ mở rộng ra là quan tâm đến cái thân thể để cho cha mẹ khỏe mạnh. Sau đây thì quan tâm đến cái tâm của cha mẹ và đến cái trí của cha mẹ.]

Ví dụ, ngày xưa nếu gặp nhà vua thì phải hành lễ thế nào? *[Đấy Thầy nói về cái chuyện gọi là “Thời đại thay đổi” đấy.]* “Tam quỳ cửu khấu lễ” (là ba lần quỳ, chín lần lạy). Bản chất của nó là gì? Tâm cung kính, vì vua là người lãnh đạo quốc gia, mỗi ngày phải xử lý hàng trăm ngàn công việc. Lúc nào cũng nghĩ cho nhân dân, cho nên chúng ta hành lễ như vậy là do chúng ta cung kính sự cống hiến của người lãnh đạo đối với nhân dân. Nên chúng ta mới hành lễ với họ. Đây là lễ ngày xưa, lễ là ba quỳ chín lạy.

Hiện nay gặp Thủ tướng, Tổng thống ở nơi phi trường, liệu chúng ta có thể lập tức quỳ xuống ba quỳ chín lạy, như vậy được chăng? Nếu bạn làm như vậy, thì nhất định người lãnh đạo quốc gia sẽ nói:

- Ai bày làm như vậy? Sao lại dạy như vậy?

[Thời đại thay đổi rồi.]

Hình thức như vậy không còn phù hợp với thời đại hiện nay nên cần phải thay đổi. Nhưng bản chất có thay đổi không? Không. *[Văn là tâm cung kính.]*

Có rất nhiều người nói:

- Thời đại khác rồi, tất cả đều phải thay đổi.

Không phải vậy, chỉ là hình thức thay đổi chứ bản chất thì không thay đổi. Thế nên văn hóa xưa nếu chúng ta ví nó như một cây đại thọ 5.000 năm thì tất cả bản chất và nguyên tắc giống như thân cây này vậy, thân cây này là thẳng đứng, “Bốn ngàn năm” không có đổ; Nhưng mỗi năm nó đều lên mầm mới, đều phải thay lá và nhánh mới, lá mới và nhánh mới này đều tùy theo ánh mặt trời, không khí của năm đó, cộng với nguồn nước mới nảy mầm ra những lá mới và nhánh mới, nên những cành lá này nhất định thích hợp khí hậu lúc đó.

Thế nên chúng ta học tập bất kỳ Kinh văn nào, chúng ta cũng phải nắm bắt bản chất của nó để học, học tập như vậy chúng ta có thể nắm chắc được cương lĩnh.

[Còn nếu không ý, mà bạn cứ y văn giải nghĩa thì “Tam thế Phật hàm oan”. Chúng ta chuyển sang nội dung thứ 2]

2. Phải quan tâm cha mẹ những phương diện nào?

Từ “Quạt nóng, áp lạnh”, chúng ta liền lãnh hội được, Hoàng Hương lúc nào cũng có thể thấy được nhu cầu của cha mẹ. Vậy cha mẹ ở phương diện nào thì cần chúng ta luôn quan tâm?

Chúng ta đem nó quy nạp lại là: “**Dưỡng phụ mẫu chi thân, Dưỡng phụ mẫu chi tâm; và Dưỡng phụ mẫu chi chí**” (Chăm sóc cha mẹ về thân thể; Chăm sóc cha mẹ về cái tâm; Chăm sóc cha mẹ về cái chí). Chữ “Chí” này cũng có thể xem như là tâm nguyện.

Thứ nhất: “*Dưỡng phụ mẫu chi thân*” (Là Chăm sóc thân thể của cha mẹ).

Mục này có năm ý nhỏ:

- 1- Mọi việc sinh hoạt đều phải quan tâm
- 2- Cung cấp tri thức “Sức khỏe người già” cho cha mẹ
- 3- Thay đổi quan niệm của cha mẹ, không thể trong chốc lát;
- 4- Làm thế nào “Hóa độ” người nhà ăn chay?
- 5- Để hiểu cha mẹ, mình phải có tri thức về sức khỏe

Bây giờ chúng ta sẽ nghe TS Thái giảng về ý thứ nhất]

Một là: Mọi việc sinh hoạt đều phải quan tâm

Nếu chúng ta sống cùng cha mẹ hoặc ở gần. Về phương diện thực vật, khi chúng ta trở về đem theo một ít trái cây tươi và một ít rau tươi.

Lúc nhỏ tôi thường thấy mẹ tôi, khoảng hai ba tuần lại trở về nhà ông bà ngoại. Tôi cũng có tiêu chuẩn để được đi theo. Cho nên mỗi lần theo mẹ về cùng, thứ nhất có thể học tập hiểu tâm của cha mẹ, thứ hai là vì mỗi lần trở về, ông bà ngoại rất vui, thường đem rất nhiều thức ăn cho tôi.

Tôi uống hết một lon nước, họ lập tức lấy thêm lon nữa, có khi uống liền hai ba lon. Trong lúc tôi uống cũng có thể cảm nhận được tình thương yêu của ông bà nội ngoại đối với mình.

[Đó. Bao giờ cũng là hai mặt, chúng nó đến thăm, nhưng ông bà nếu lúc nào cũng cáu kỉnh, tôi đã thấy có những gia đình như thế mà. Còn nếu lúc nào bạn cũng hoan hỷ đầy tâm thương yêu, rồi chúng nó thích ăn, chúng nó thích chơi, rồi cuối cùng chúng nó thế. Cho nên thầy Thái nói này:]

“Mỗi lần theo mẹ về cùng. Thứ nhất là học hiểu tâm của mẹ. Thứ hai là vì mỗi lần trở về ông bà ngoại rất vui, thường đem nhiều thức ăn cho tôi”.

[Nhưng, làm con trẻ thì lại thì phải soi lại xem mình đã thực sự gọi là hiếu để với cha mẹ, với ông bà mình chưa?

Bà Xu Kun, là người đã sáng lập ra đường dây hỗ trợ người già mang tên Đường Dây Nóng Lan Tỏa Yêu Thương Bắc Kinh cho hay “Người già

thường trở nên giận dữ ở độ tuổi của họ. Vấn đề là họ có xu hướng đẩy những người xung quanh ra xa dù rằng họ rất cần đến sự quan tâm, và chăm sóc”. Bà Xu còn nói: “Gia đình và xã hội không thể hiểu sự gắt gỏng hay buồn chán ở người già, khi tuổi của họ ngày một cao”. Thế cho nên người già càng cần sự yêu thương và quan tâm.]

Thật ra đề trẻ con thường tiếp xúc ông bà nội ngoại, họ có cảm nhận được niềm vui ruột rà, điều này cũng rất quan trọng.

Khi trở về trong nhà có thể quan sát được gạo sắp hết, dầu cũng sắp hết, chúng ta đều phải chủ động mua giúp cha mẹ, như vậy nhất định cha mẹ sẽ cảm thấy vô cùng ấm áp.

[Ở đây thì tôi thấy nhà tôi có cư sĩ Hằng làm được điều này, cứ nhòm thấy cái gì thiếu là mua về hết, đắp điểm cho đủ hết.]

Thứ Hai là: Cung cấp tri thức “Sức khỏe người già” cho cha mẹ

Ngoài ra, người già thường sợ không có sức khỏe vì “Sinh, lão, bệnh, tử”, nên chúng ta cũng phải thường thảo luận với cha mẹ một vài quan niệm về sức khỏe. Cha mẹ có tri thức về sức khỏe mới có thể đưa ra lựa chọn và phán đoán về sức khỏe.

Chúng ta gặp cha mẹ thì phải nói thế nào? Người ta nói, người già khi gặp mặt đều nói:

- Ăn nhạt một chút mới không cao huyết áp, mới không bị ung thư.

Vì tuổi lớn ăn càng thanh đạm, thì bệnh ốm càng ít, gánh nặng đối với sức khỏe càng ít. Nhưng quý vị phải thông qua thảo luận với cha mẹ, rồi dần dần mới nói cho họ rằng “Ăn uống thanh đạm mới tốt”.

Vì thời đại trước của chúng ta rất nghèo nên đã rất sợ, họ cảm thấy nếu không ăn nhiều cá thịt thì không đủ dinh dưỡng. Thậm chí hiện nay, chúng ta đều nên đề xướng với cha mẹ nên ăn gạo lức, gạo mầm có dinh dưỡng hơn, vì đó toàn là tổ chất dinh dưỡng, còn cơm gạo trắng sẽ bị nhiều đường, không tốt cho sức khỏe của người già.

Ba là: Thay đổi quan niệm của cha mẹ, không thể chốc lát

[Chúng ta thường hay mắc bệnh không chế. Không biết các bạn có bị không, tôi bị cái bệnh này nặng. Vì cứ cho là mình đúng, cứ có một cái câu, cứ nói đi nói lại với mẹ tôi là:

- “Trẻ cậy cha, già cậy con”. Vậy bây giờ mẹ cứ phải dựa vào con hết.

Nhưng đến bây giờ thì hiểu rồi, không thể không chế được.]

Thay đổi quan niệm của cha mẹ không thể trong chốc lát.

Nếu như chúng ta đem gạo lức, thậm chí lấy khoai lang (Vì những thứ này đều là dinh dưỡng hơn) đem cho cha mẹ ăn, thì họ sẽ nghĩ rằng “Hiện nay cuộc sống của ta tốt hơn rồi, còn bắt ta ăn những thứ này, ta muốn ăn cơm trắng”. Cho nên quan niệm của họ nhất thời không thay đổi được, thì quý vị phải thảo luận với họ, và hướng dẫn từng bước.

Chúng ta kiến lập cho cha mẹ, kiến lập cho người nhà quan niệm chính xác, để họ thân thể tốt hơn. Nhưng kiến lập quan niệm này cũng không phải một lần là được, phải nhớ “Dục tốc bất đạt” (Muốn nhanh tắt không thành).

*[Tôi vẫn thường nói là, người xưa hay nói là “**Một già một trẻ bằng nhau**”. Nhưng có bằng nhau không các bạn? Không bao giờ bằng nhau.*

Bởi vì nếu đối với trẻ là con cháu chúng ta, chúng ta, bắt nó phải như thế này, bắt nó phải như thế khác. Nó sẽ phải chịu, nếu không chúng ta rút roi ra. Nhưng đối với cha mẹ, thì không bao giờ chúng ta làm được như thế, vì nếu như dù chúng ta có cái lên.

Ví dụ như sáng nay cháu, cháu Sâm mới bảo:

- Bà bảo thế.

- Bà là cái gì mà sai được tôi, mà bảo được tôi.

Đó, cho nên thực sự nếu bạn nào mà đã bắt đầu sống với lại cha mẹ già mà các bạn sống được, thì phải nói là các bạn đã có tu. Bởi vì người già thường hay là, nhiều cái là trở tính, khó tính.]

Chúng ta không thể gấp gáp, không được áp đặt người quá đáng:

- Các vị phải ăn cái này mới được, đừng có nói năng lời thôi.

Như vậy cha mẹ hay là người nhà, trong lòng có cảm thấy dễ chịu chăng? Không dễ chịu. Khi trong lòng không dễ chịu, thức ăn dù có dinh dưỡng cũng không dễ tiêu hóa.

[Thậm chí bạn chẳng cần phải cho ăn cao lương mỹ vị gì. Hoà Thượng có nói trong “Thái thượng cảm ứng thiên”: Bạn làm thế nào để cho tâm người già được hoan hỷ thì nhất định người này, vị này không đoạ tam ác đạo. Vậy là công đức của bạn vô lượng, vô biên.

Mỗi một lần mà cụ nhà tôi có lần lên hoặc có cái gì mà cư sĩ chồng cảm thấy có hơi cái khó chịu cái, tôi bảo:

- Chỉ cần anh làm cho mẹ hoan hỷ, tức là mẹ sẽ không đoạ tam ác đạo, là công đức anh vô lượng vô biên.

Thế là lại thay đổi luôn.

Và chúng tôi cũng đưa ra thành cái khẩu hiệu là trong nhà phải thường xuyên nhắc nhau này, để thực hiện đúng theo “Đạo pháp tự nhiên”. Người này quên thì người kia phải nhắc, và nhất định là phải cố gắng là làm sao đây, ông có thể báo trước cho tôi rằng là ông sẽ ra đi ngày này. Tôi cũng sẽ có thể báo trước cho các con rằng là tôi sẽ ra đi ngày này là sẽ thành công.

Đối với tôi bây giờ chỉ còn hai nhiệm vụ quan trọng, lúc nào còn cơ hội nói pháp tôi vẫn nói, tôi còn hai nhiệm vụ quan trọng là lo cho mẫu thân và lo cho ông, bởi vì tôi tin là ông đi trước tôi. Nếu xong, đối với tôi Ta Bà không còn một cái gì để luyến tiếc, tôi khẳng định với các bạn thế.

Cho nên nếu như còn đắm chìm Ta Bà, còn thấy nào là quần áo, phấn sáp, nào là ăn uống, nào là du lịch rồi các nơi, thì các bạn có nhớ Hoà

Thượng nói, “Chỉ còn một chút tham luyến, thì không được rồi, không thể vắng sinh”.

Mấy ngày hôm nay, tôi nhắc đi nhắc lại với cư sĩ Ông thế. Tôi chỉ còn đúng hai nhiệm vụ quan trọng. Còn con cháu thì sao? “Cháu con có phước cháu con, định làm trâu ngựa đời còn gì vui”. Cho nên là còn duyên thì tôi sẽ còn giúp, con trai, con dâu cũng như là cùng với đại chúng tu tập, và cháu.

Nhưng mà đến lúc mà biết rằng là đến lúc mà mình phải buông rồi. Mọi việc đây đã thành tựu, thành công rồi. Thì con cháu, mình ngày xưa cũng nuôi được các con, còn khổ hơn chứ. Tại sao chúng nó có tu thì chắc chắn có phước thì việc gì mà mình phải lo. Thế cho nên, đây, tôi chỉ còn có đúng hai cái điều ấy thôi, còn lại thời gian thì, còn bao nhiêu thì tôi còn chia sẻ Phật pháp với các bạn.

Tiến sỹ Thái giảng tiếp:]

Khi trong lòng cha mẹ mà không dễ chịu, thì thức ăn dù có dinh dưỡng cũng không dễ tiêu hóa.

Bốn là: Làm thế nào để “Hóa độ” cho người nhà ăn chay?

[Đây, các bạn nhớ, nhiều bạn hỏi câu này rồi, bây giờ các bạn cứ thế các bạn áp dụng nhớ.

Cho nên TS Thái giảng mục này có 4 ý như sau:

- 1- Không áp đặt, dần dần từng bước*
- 2- Về sự: Sao cho đối phương không nhận ra thay đổi*
- 3- Về lý: Thảo luận từng chút quan niệm chính xác*
- 4- Tạo môi trường cho đối phương nhận biết*

Chúng ta bắt đầu:]

1- Không áp đặt, phải dần dần từng bước

Có một người bạn, là một cô gái, vừa lúc cô nghe tôi giảng bài, hiểu được ăn uống nên giảm bớt thức ăn về thịt, nên ăn nhiều rau, có lợi ích lớn cho sức khỏe. Cô nghe xong rất vui, khi trở về nói với chồng.

[Đây là thật sự đẩy các bạn ạ. Bởi vì bạn nào chưa ăn chay thì tôi không biết. Nhưng mà riêng tôi thì từ khi ăn chay tất cả các bệnh cũ của tôi biến hết. Tôi chỉ còn mỗi mấy cái bệnh gọi là cứ ồm ồm. Thế rồi còn trước đây là những cái bệnh, nó cũng là lớn hơn như thế đấy mà cuối cùng tôi không còn, tất cả những cái đấy tôi không còn.

Lúc nào có dịp tôi kể cho các bạn nghe, tôi, từ khi lấy chồng, tôi đã kể với cư sĩ Minh Châu là:

- Từ khi mẹ lấy chồng coi như là lấy bố con xong rồi, suốt ngày ồm, ồm đến nỗi có một lần bạn của bố con đến chơi, xong bạn của bố con nói câu này xong thì bắt đầu mẹ tỉnh ra này: “Đàn ông chán nhất là cứ về nhà thấy vợ mắc màn với đắp chăn”.

Thế là lúc đấy bắt đầu tỉnh ra là mình quyết tâm mình phải giữ gìn sức khỏe, mình chăm sóc nhà cửa rồi là con cái thì được một thời gian thì được phong là “Nuôi con khỏe, để con xinh, dạy con ngoan”.

Tiến sỹ Thái giảng tiếp:]

Cô nghe xong về chuyện ăn chay rất vui, khi trở về liền nói với chồng:

- Bắt đầu từ hôm nay em sẽ không nấu thịt cho anh ăn, vì em lo cho sức khỏe của anh, nên anh phải cảm kích.

Từ ngày đó trở đi, có dứt khoát chẳng? Rất rất dứt khoát, nhưng quá gấp gáp nên có hiệu quả ngược lại. Cho nên một hai tuần sau, cô ta đến trung tâm tìm tôi, sắc mặt không được tốt.

Cô ta nói:

- Chồng tôi thật sự không tiếp nhận. Tôi vì muốn tốt cho anh ấy, hy vọng anh ấy được mạnh khỏe, nên không nấu thịt cho anh ăn, vậy mà anh ấy không chịu tiếp nhận.

Cô ta nói một hồi, tôi liền rót cho cô ta một ly nước. Khi cô ta đang uống nước, tôi liền nói với cô ta.

Tôi nói:

- Nếu như chồng cô có bạn gái, cô phải chịu trách nhiệm.

Cô ta giật mình.

Tôi lại nói:

- Nếu chồng cô mắc bệnh cao huyết áp, cô cũng phải chịu trách nhiệm; Con cô ngày càng ít cơ hội gần gũi cha, quan hệ cha con sẽ bị ảnh hưởng cô cũng phải chịu trách nhiệm.

Tôi càng nói, thì cô ta càng bực bội:

- Sao lại như vậy?

Tôi lại hỏi cô ấy:

- Hôm nay cô không nấu thịt cho chồng mình ăn, xin hỏi anh ta có ăn cơm không?

Cô ấy nói:

- Có, nhưng anh toàn đi ăn bên ngoài.

Tôi nói:

- Đúng rồi, ra bên ngoài ăn, có thể đến quán rượu ăn ở đó rất nhiều con gái, đúng lúc gặp nhân duyên không tốt, phải chăng có thể sẽ xảy ra chuyện? Nên nếu anh ấy có “Bò” cô phải gánh lấy trách nhiệm. Ra bên ngoài ăn cơm, bên ngoài nấu vừa dầu vừa mặn, có thể ăn khoảng ba năm huyết áp tăng cao, sẽ bị cao huyết áp, cô cũng phải chịu trách nhiệm.

Chồng ngày nào cũng ăn bên ngoài, không thể có sự cầu thông tốt và yêu thương chăm sóc tốt cho con cái, nên quan hệ cha con cũng là do cô phá hoại, thế nên cô cũng phải chịu trách nhiệm.

Nhìn cô ta giống như bị rất uất ức. Tôi nói:

- Mục đích ban đầu cô làm điều này là gì? Là vì khiến chồng cùng người nhà được mạnh khỏe. Xin hỏi hiện nay cô có đạt được mục đích chẳng?

[Đấy, bây giờ các bạn nghe đoạn này quan trọng này.]

Các bạn! Con người rất nhiều khi mục đích ban đầu là chính xác, nhưng đi đến nửa đường quên hết, liền xử sự theo cảm tính.

[Đây chính là điều tôi vừa chia sẻ hôm qua đó là lúc đầu bạn chỉ định dùng “Phương tiện” mà quát mắng con để cho chúng sợ, vào nếp, còn tâm bạn sẽ không động. Nhưng đến lúc mắng con rồi, nó cãi lại, hoặc ông bà bệnh cháu, thế là “Điên tiết” lên đánh thật đau cho hả giận.]

Cũng vậy, lúc đầu mục đích của một số người chồng là gì? Là kiếm tiền để mong muốn một cái cuộc sống cho vợ con mình được mở mày mở mặt. Nhưng đến khi đến nửa đường, thì quên mất cái mục tiêu ấy rồi. Thì thậm chí là làm đủ mọi cái hành vi để làm sao kiếm tiền bằng được, lợi mình hại người, đến khi về nhà vợ con thấy đi suốt số, vợ con kêu thì quát mắng đánh đập vợ con rồi có bỏ. Vậy là bạn quên mất cái mục tiêu ban đầu rằng bạn đi kiếm tiền là bạn về muốn cho cuộc sống của gia đình bạn, của vợ con bạn hạnh phúc, đó.]

Con người nhiều khi mục đích ban đầu là chính xác, nhưng đi đến nửa đường quên hết, đều xử sự theo cảm tính

[Các bạn lưu ý câu này. Đấy ạ, về lý thì bạn phải rất là dần dần.]

2- Về sự: Sao cho đối phương không nhận ra thay đổi

[Bạn cho ăn chay mà đối phương không biết.]

Tôi liền nói với cô ấy:

- Nếu muốn một người tiếp thu một quan niệm, không phải là chuyện trong chốc lát. Cho nên phải làm sao phải không để lại “Dấu vết”, tức là làm sao cho đối phương không nhận ra.

Ví dụ nói tuần này nấu ba món thịt, tuần sau giảm xuống còn hai món, tháng sau chỉ còn một món, giảm từ từ để chồng mình không cảm thấy được. Nhưng khi không nấu thịt, món rau đem lên phải ngon. Thế nên cô phải mau học người khác, làm sao để nấu thức ăn chay ngon hơn ăn thịt. Chồng cô vừa ăn vừa nói “Món ăn này là gì nhỉ, sao ngon thế?” Cô nói “Đây là món rau chay gì gì đó”. Như vậy anh ta đối với thức ăn chay có thể sẽ dễ tiếp nhận hơn.

[Thịt không cho ăn nhưng mà ví dụ rau xào, tức là các bạn xào một cái món rau các bạn cho nấu luộc sơ trước là nước nó xanh dền đi như thế này. Thế bạn bỏ 1 ít sấu vào xong cái rau. Tôi thấy cư sỹ Tâm làm mấy lần. Tôi thấy tôi ngồi gọi đầu mà tôi thấy thơm cứ nức cả mũi lên. Thế xong cái rau ấy bạn xào bạn cho ít dầu vào xong bạn đập tỏi vào, thế là cuối cùng là đĩa rau xanh mà mùi tỏi thơm, ngon.

Thế một bát nước rau với sấu chẳng hạn. Thế là tôi ngồi gọi đầu tôi bảo:

- Thế này thì tôi cũng thích.

Thế thì một là bạn phải không được để lại cái, cái dấu tích là bạn giảm dần, dần dần.

Lúc đầu thì chồng nhất định đòi ăn cá, là phải cá sống cá tươi, đập đánh bốp một cái chết, đấy. Bây giờ tôi nghĩ đến tôi vẫn sợ những cái cái cách như thế. Thì bây giờ mình giảm dần là mình mua sẵn, cá sẵn. Nhiều lý do nhưng mà chồng không có biết. Sau đấy bạn giảm, tuần này 3 rồi sang tuần sau 2, tuần sau 1, xong tháng sau giảm.

Nhưng mà những cái món ăn chay bạn phải làm thật ngon. Bạn phải học bạn làm thật ngon. Thế đến một lúc nào đấy, thì cuối cùng, tôi thấy như

cur sỹ Minh Châu về nhà tôi, tôi thì cũng chả có khéo léo gì làm nhưng mà bộp một cái, đang từ ăn mặn chuyển sang ăn chay trường luôn, mà ăn được. Bây giờ bạn nhìn thấy không, trắng trẻo khỏe mạnh, xinh xắn, chứng tỏ là làm được, chứ không phải là không làm được.

Tiến sỹ Thái giảng tiếp:]

3- Về lý: Thảo luận từng chút quan niệm chính xác

Ngoài ra, những quan niệm chính xác này, phải thảo luận từng chút một với anh ta. Ví dụ như người nữ có thể phát huy được sự ôn nhu của mình với chồng:

- Sức khỏe của anh là hạnh phúc của đời em, nên sức khỏe của anh rất quan trọng. Vậy ăn uống như thế nào để được mạnh khỏe? Đây là cuốn sách của tiến sỹ Lôi Cửu Nam viết rất hay *[Tôi đoán đây là của chắc của Osawa, không biết có đúng không, vâng ạ]* hoặc là một vị chuyên gia nào đó viết rất hay về vấn đề này.

Trong sách đó có quan niệm gì, quý vị từng câu, từng câu dần dần truyền tải cho anh ta, như vậy rất dễ tiếp thu.

[Bạn phải nhớ nhé, từng câu từng câu. Không phải hôm nay bạn đọc cho một lèo, thế cuối cùng chồng bạn cũng không thể nhớ được, mỗi một hôm 1 câu.

Cũng như chia sẻ Đường đến hạnh phúc này, nếu đưa cho bạn cả 4 tập thì bạn sẽ rất là khó nuốt. Nhưng mỗi một hôm dần dần, chỉ từng câu như thế này thôi và chia sẻ với bạn rất kỹ, thì bắt đầu bạn sẽ được thấm dần.]

4- Tạo môi trường cho đối phương nhận biết

Sau đó tôi lại kiến nghị với cô ta.

Tôi nói:

- Đến lúc cô nên dẫn chồng mình cùng đến để nghe giảng. Học xong buổi trưa ở lại cùng mọi người, cùng ăn cơm với các thầy cô giáo ở trung

tâm. Anh ta sẽ cảm thấy người này cũng ăn chay, người kia cũng ăn chay. Như vậy, anh ta sẽ không cảm thấy ăn chay là việc rất kỳ lạ. Khi ăn thầy cô giáo bên cạnh nói với anh ta “Ăn chay cũng không tồi nhĩ!”. Anh ta liền nói “À, rất ngon, rất ngon”. Từ từ sẽ có nếp sống của đoàn thể.

Sau đó, chồng cô ta hai ba tháng sau cũng ăn chay rất tự nhiên.

[Đây ạ, không được không chế ngay từ đầu, phải rất là dần dần.]

Sau đây là phải làm sao cho đối phương không có nhận ra. Giảm dần thịt, xong các món chay phải làm thật là ngon.

Xong đây là phải tạo cái môi trường, đưa sách cho anh ta đọc, đây nhá. Nếu anh nói ăn chay mà yếu sức khỏe, đây nhá, thì sách đây.

Và ví dụ đây, những người này, người ta đã ví dụ 2 con chó, một con chó thì chuyên ăn chay, một con chó chuyên ăn thịt. Cho chạy đua, thì cái con chó ăn thịt đấy chỉ chạy một tí là lăn đùng, nhưng cái con chó ăn chay chạy không biết bao nhiêu vòng.

Thế rồi người này, người khác nhé, Đường Tăng chẳng hạn, từ thuở bé lọt lòng mẹ đã ăn chay. Vậy sao mà coi như là trông ngài đẹp thế, khỏe mạnh thế và rất nhiều vị thiền sư đều như thế. Ừ thôi không nói đến Sư.

Xong lại đến, bài học rõ ràng nhé, tôi ví dụ này. Con gái cư sỹ Bà chả bị một cái đột sống gọi là u máu cột sống, người ta bảo không đi được suốt đời. Vậy mà từ khi phát nguyện ăn chay thì bây giờ khỏe mạnh lại sinh đứa con thứ 2, không hề làm sao. Mà cuối cùng lại là không có để lại một cái hình tích gì là là mình bị tật ở chân cả. Không hề có. Mà lại còn đứa thứ 2, lại còn để thường, không phải để mổ nữa. Mà 2 tuổi thì bạn đã biết đọc Đệ Tử Quy ron ron. Bây giờ thuộc nhiều lắm rồi.

Thế mình phải ví dụ ra những cái người thật việc thật.

Thế sau đây thì mình, đây, dắt đến môi trường, đây. Ở nhà, ví dụ dân trí thức nhá. Ở đây nhé cư sỹ Loan cũng là dân trí thức nhá, đây nhá cư sỹ

Trung nhá, rồi người này người khác nhá. Thế tại sao người ta lại tin, người ta ăn chay mà người ta khỏe thế?

Thế và đồng thời, ví dụ nhiều người lại hay nói là:

- Mê tín, các bà là hay phải cái mê tín, thế, tôi thì không có như thế.

Ví dụ như thế, tôi thấy nhiều gia đình chồng nói thế. Ở thì đến đây người ta toàn người có học cả, người ta mê tín hết à? Mà sao người ta khỏe mạnh thế ?

Thì từng bước, từng bước bạn dẫn dắt người nhà như thế. Bạn phải hóa độ được người nhà như thế.]

Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học tiếp đến ý thứ 5 vẫn là của chánh văn 3-1 ạ. “Để cha mẹ hiểu mình phải có tri thức về sức khỏe”

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính
Là bạn được thân người*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn
